

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد

گروه علوم اجتماعی

جامعه شناسی

رابطه سرمایه اجتماعی خانواده با بزهکاری نوجوانان در شهر رشت

از:

مدرک کریمی

استاد راهنما:

دکتر محمد مهدی رحمتی

استاد مشاور:

دکتر فاروق خرابی

تیر ۱۳۸۹

تقدیم به

بزرگمرد معصومیت و لبخند

کہ کودک بود و کودک مرد :

حپولہ (عبدالرحمن گل مولود)

تشکر و قدر دانی

لازم میدانم از تمامی عزیزانی که در مراحل مختلف اجرای این رساله بنده را مورد لطف و مساعدت خود قرار دادند تشکر و قدر دانی کنم .

از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر محمد رحمتی که بر بنده منت نهادند و راهنمایی این رساله را بر عهده گرفتند ، استاد ارجمندم دکتر فاروق خرابی که همواره مثل بزرگی فرزانه برایش من الگو بوده اند و نیز تمامی دوستان عزیزم بخصوص آقایان انور مصطفوی ، یوسف احمد پناه ، اسماعیل هاشمی و تمامی دوستان دیگری که مرا مورد لطف خود قرار داده اند تشکر نمایم .

فهرست

صفحه	عنوان
۲	۱-۱-مقدمه
۳	۱-۲- بیان مسئله
۵	۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق
۶	۱-۴- اهداف تحقیق
۷	۱-۵- سوالات تحقیق
۹	۲-۱- مرور ادبیات
۱۴	۲-۲- مرور ادبیات روابط ساختاری خانواده با الگوهای رفتاری
۱۴	۲-۲-۱- کنترل اجتماعی
۱۵	۲-۲-۲- نظریه بحران خانوادگی
۱۵	۲-۲-۳- نظریه فشار اقتصادی
۱۶	۲-۲-۴- نظریه تضعیف امکانات
۱۶	۲-۳- تحقیقات داخلی
۱۸	۲-۴- تحقیقات خارجی
۲۰	۲-۵- چهارچوب نظری
۲۰	۲-۵-۱- نظریه سرمایه اجتماعی خانواده کلمن
۲۶	۲-۵-۲- نظریه پیوند اجتماعی هیرشی
۲۸	۲-۶- فرضیه های تحقیق

- ۳۰ - ۳-۱ - تعریف عملیاتی متغیرها و شاخص سازی
- ۳۰ - ۳-۱-۱ - بزهکاری
- ۳۱ - ۳-۱-۲ - سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده
- ۳۲ - ۳-۱-۳ - سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده
- ۳۲ - ۳-۱-۴ - سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده
- ۳۲ - ۳-۱-۵ - سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده
- ۳۵ - ۳-۲ - جامعه آماری
- ۳۶ - ۳-۳ - تعیین حجم نمونه
- ۳۶ - ۳-۴ - شیوه نمونه گیری
- ۳۷ - ۳-۵ - اعتبار و روایی ابزار سنجش
- ۳۷ - ۳-۵-۱ - استاندارد سازی
- ۳۸ - ۳-۵-۲ - هم ارز کردن
- ۴۰ - ۴-۱-۱ - تجزیه و تحلیل داده ها
- ۴۰ - ۴-۱-۱-۱ - توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۰ - ۴-۱-۲ - توزیع سنی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۱ - ۴-۱-۳ - توزیع نوع مدرسه پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۱ - ۴-۱-۴ - توزیع رشته تحصیلی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۳ - ۴-۱-۵ - توزیع محل سکونت پاسخگویان بر حسب جنسیت

- ۴۳ ۶-۱-۴- توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات والدین
- ۴۴ ۷-۱-۴- توزیع پاسخگویان بر حسب پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده
- ۴۴ ۸-۱-۴- توزیع معدل پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۶ ۲-۴- توصیف متغیر های مستقل تحقیق
- ۴۶ ۱-۲-۴- توزیع شاخصهای تعاملات درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۷ ۲-۲-۴- توزیع تعاملات درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۸ ۳-۲-۴- توزیع تعداد برادران و خواهران حاضر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۸ ۴-۲-۴- توزیع وضعیت حیات پدر پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۹ ۵-۲-۴- توزیع وضعیت حیات مادر پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۴۹ ۶-۲-۴- توزیع ترکیب خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۰ ۷-۲-۴- توزیع وضعیت اشتغال مادر پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۱ ۸-۲-۴- توزیع حضور مادر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۱ ۹-۲-۴- توزیع حضور پدر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۲ ۱۰-۲-۴- توزیع سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۲ ۱۱-۲-۴- توزیع فراوانی وضعیت جابجایی مدرسه پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۲ ۱۲-۲-۴- توزیع شاخصهای رفت و آمد خانوادگی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۴ ۱۳-۲-۴- توزیع رفت و آمد خانوادگی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۵۵ ۱۴-۲-۴- توزیع گویه های عضویت پاسخگویان در نهادها و انجمن ها بر حسب جنسیت
- ۵۶ ۱۵-۲-۴- توزیع فراوانی و درصدی عضویت پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت
- ۵۷ ۱۶-۲-۴- توزیع گویه های عضویت والدین پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت

- ۵۷ ۱۷-۲-۴- توزیع میزان عضویت والدین پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت
- ۵۸ ۱۸-۲-۴- توزیع فراوانی گویه های فروبستگی بین نسلی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۰ ۱۹-۲-۴- توزیع فراوانی فروبستگی بین نسلی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۰ ۲۰-۲-۴- توزیع سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۱ ۲۱-۲-۴- توزیع سرمایه اجتماعی ساختاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۲ ۲۲-۲-۴- توزیع شاخصهای سطح انتظارات والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۳ ۲۳-۲-۴- توزیع سطح انتظارات والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۳ ۲۴-۲-۴- توزیع شاخصهای آگاهی والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۵ ۲۵-۲-۴- توزیع میزان آگاهی والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۶ ۲۶-۲-۴- توزیع شاخصهای صمیمیت بین اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۷ ۲۷-۲-۴- توزیع میزان صمیمیت بین اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۸ ۲۸-۲-۴- توزیع شاخصهای اعتماد به اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۶۹ ۲۹-۲-۴- توزیع میزان اعتماد به اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۰ ۳۰-۲-۴- توزیع شاخصهای نظارت والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۰ ۳۱-۲-۴- توزیع میزان نظارت والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۱ ۳۲-۲-۴- توزیع شاخصهای حمایت خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۳ ۳۳-۲-۴- توزیع شاخصهای حمایت خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۳ ۳۴-۲-۴- توزیع سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۴ ۳۵-۲-۴- توزیع شاخصهای حمایت اجتماعی پاسخگویان بر حسب جنسیت

- ۷۷ ۴-۲-۳۶- توزیع میزان حمایت اجتماعی پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۷ ۴-۲-۳۷- توزیع شاخصهای اعتماد بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۷۹ ۴-۲-۳۸- توزیع میزان اعتماد بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۰ ۴-۲-۳۹- توزیع شاخصهای همکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۱ ۴-۲-۴۰- توزیع میزان همکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۲ ۴-۲-۴۱- توزیع میزان سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده بر حسب جنسیت
- ۸۲ ۴-۲-۴۲- توزیع میزان سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت
- ۸۳ ۴-۳- توصیف متغیر وابسته تحقیق
- ۸۳ ۴-۳-۱- توزیع شاخصهای بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۵ ۴-۳-۲- توزیع پاسخگویان بر حسب میزان بزهکاری
- ۸۶ ۴-۳-۳- توزیع شاخصهای بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۹ ۴-۳-۴- توزیع شاخصهای بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۸۹ ۴-۳-۵- توزیع ابعاد بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۹۰ ۴-۳-۶- توزیع بزهکاری بر حسب پایگاه اقتصادی - اجتماعی پاسخگویان
- ۹۱ ۴-۳-۷- توزیع بزهکاری پاسخگویان بر حسب نوع مدرسه
- ۹۱ ۴-۳-۸- توزیع بزهکاری پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی
- ۹۲ ۴-۳-۹- توزیع بزهکاری و سرمایه اجتماعی خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۹۳ ۴-۳-۱۰- توزیع بزهکاری و سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت
- ۹۴ ۴-۳-۱۱- توزیع بزهکاری و سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت

- ۹۵ ۱۲-۳-۴- توزیع بزهکاری و سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان
- ۹۶ ۱۳-۳-۴- توزیع بزهکاری و سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان
- ۹۷ ۱-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی ابعاد متغیر سرمایه اجتماعی خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۷ ۲-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی ابعاد متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۷ ۳-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۷ ۴-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۸ ۵-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۹ ۶-۴-۴- ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۹۹ ۵-۴-۵- آزمون های معناداری بر حسب متغیرهای زمینه ای
- ۱۰۰ ۱-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین ابعاد بزهکاری بر حسب جنسیت
- ۱۰۱ ۲-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب نوع دبیرستان
- ۱۰۲ ۳-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب وضعیت حیات پدر
- ۱۰۳ ۴-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب وضعیت حیات مادر
- ۱۰۳ ۵-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب پایگاه اقتصادی-اجتماعی
- ۱۰۴ ۶-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت
- ۱۰۵ ۷-۵-۴- آزمون تفاوت میانگین ابعاد سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت

- ۱۰۶ ۴-۵-۸-آزمون تفاوت میانگین سرمایه اجتماعی خانواده برحسب نوع دبیرستان
- ۱۰۷ ۴-۵-۹-آزمون تفاوت میانگین ابعاد سرمایه اجتماعی خانواده برحسب محل سکونت
- ۱۰۸ ۴-۵-۱۰-آزمون تفاوت میانگین بزهکاری برحسب پایگاه اقتصادی-اجتماعی
- ۱۰۹ ۴-۵-۱۱-تحلیل رگرسیونی چند متغیره برای تبیین متغیر وابسته (بزهکاری)
- ۱۱۰ ۴-۵-۱۲-رگرسیون چندمتغیره برای تبیین متغیر وابسته (بزهکاری) با ورود مؤلفه های سرمایه اجتماعی
- ۱۱۱ ۴-۵-۱۳-تحلیل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بعد سرعت و ثقل
- ۱۱۲ ۴-۵-۱۴-تحلیل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بعد کجروی فرهنگی
- ۱۱۳ ۴-۵-۱۵-تحلیل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بعد خشونت
- ۱۱۴ ۴-۵-۱۶-تحلیل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بعد وندالیسم
- ۱۱۵ ۴-۵-۱۷-تحلیل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بزهکاری به تفکیک جنسیت
- ۱۱۷ ۴-۵-۱۸-تحلیل های رگرسیون برای تبیین بزهکاری (با ورود مؤلفه های سرمایه اجتماعی خانواده)
- ۱۲۰ فصل پنجم: نتیجه گیری
- ۱۲۷ منابع فارسی
- ۱۳۳ منابع انگلیسی
- ۱۳۶ پیوست ها

جدول (۱-۳): ابعاد و شاخص های متغیر وابسته (بزهکاری)	۳۱
جدول (۲-۳): ابعاد، مولفه ها و شاخص های متغیر سرمایه اجتماعی ساختاری خانواده	۳۳
جدول (۳-۳): ابعاد، مولفه ها و شاخص های متغیر سرمایه اجتماعی شناختی خانواده	۳۴
جدول (۴-۳) متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق و ارتباط آنها با پرسشنامه	۳۵
جدول (۵-۳) تعداد جامعه آماری کل بر حسب جنسیت و رشته تحصیلی	۳۵
جدول (۶-۳): نتایج تحلیل روابی متغیرهای اصلی تحقیق	۳۷
جدول (۴ - ۱) توزیع فراوانی و درصدی پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۰
جدول (۴ - ۲): توزیع فراوانی و درصدی سن پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۰
جدول (۴-۳): توزیع فراوانی و درصدی نوع مدرسه پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۱
جدول (۴ - ۴): توزیع فراوانی و درصدی رشته تحصیلی پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۲
جدول (۴-۵): توزیع فراوانی و درصدی محل سکونت پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۳
جدول (۴-۶): توزیع فراوانی و درصدی پاسخگویان بر حسب تحصیلات والدین	۴۳
جدول (۴-۷): توزیع فراوانی و درصدی پاسخگویان بر حسب پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده	۴۴
جدول (۴-۸): توزیع فراوانی و درصدی معدل پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۵
جدول (۴-۹): توزیع فراوانی شاخصهای تعاملات درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۶
جدول (۴-۱۰): توزیع فراوانی و درصدی تعاملات درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۷
جدول (۴-۱۱): توزیع فراوانی تعداد برادر یا خواهر حاضر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۸
جدول (۴-۱۲): توزیع فراوانی و درصدی پاسخگویان بر حسب وضعیت حیات پدر	۴۹
جدول (۴-۱۳): توزیع فراوانی و درصدی وضعیت حیات مادر پاسخگویان بر حسب جنسیت	۴۹
جدول (۴-۱۴): توزیع فراوانی و درصدی وضعیت ترکیب خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت	۵۰
جدول (۴-۱۵): توزیع فراوانی و درصدی وضعیت اشتغال مادر پاسخگویان بر حسب جنسیت	۵۰
جدول (۴-۱۶): توزیع فراوانی و درصدی حضور مادر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت	۵۱

- جدول (۴-۱۷): توزیع فراوانی و درصدی حضور پدر در خانه پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۱
- جدول (۴-۱۸): توزیع سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۲
- جدول (۴-۱۹): توزیع فراوانی و درصدی جابجایی مدرسه پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۳
- جدول (۴-۲۰): توزیع فراوانی و درصدی شاخصهای رفت و آمد خانوادگی پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۳
- جدول (۴-۲۱): توزیع فراوانی و درصدی رفت و آمد خانوادگی پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۴
- جدول (۴-۲۲): توزیع فراوانی و درصدی گویه های عضویت پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت ۵۵
- جدول (۴-۲۳): توزیع فراوانی و درصدی گویه های عضویت پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت ۵۶
- جدول (۴-۲۴): توزیع فراوانی و درصدی گویه های عضویت والدین پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت ۵۷
- جدول (۴-۲۵): توزیع فراوانی و درصدی میزان عضویت والدین پاسخگویان در نهادها و انجمنها بر حسب جنسیت ۵۸
- جدول (۴-۲۶): توزیع فراوانی و درصدی شاخصهای فروبستگی بین نسلی پاسخگویان بر حسب جنسیت ۵۹
- جدول (۴-۲۷): توزیع فراوانی فرو بستگی بین نسلی پاسخگویان برل حسب جنسیت ۶۰
- جدول (۴-۲۸): توزیع فراوانی و درصدی سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۱
- جدول (۴-۲۹): توزیع فراوانی سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۱
- جدول (۴-۳۰): توزیع فراوانی شاخصهای سطح انتظارات والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۲
- جدول (۴-۳۱): توزیع فراوانی سطح انتظارات والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۳
- جدول (۴-۳۲): توزیع فراوانی آگاهی والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۴
- جدول (۴-۳۳): توزیع فراوانی میزان آگاهی والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۵
- جدول (۴-۳۴): توزیع فراوانی سطح انتظارات والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۶
- جدول (۴-۳۵): توزیع فراوانی میزان صمیمیت بین اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۷
- جدول (۴-۳۶): توزیع فراوانی شاخصهای اعتماد به اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۸
- جدول (۴-۳۷): توزیع فراوانی میزان اعتماد به اعضای خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۶۹
- جدول (۴-۳۸): توزیع فراوانی شاخصهای نظارت والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۰

- جدول (۴-۳۹)، توزیع فراوانی نظارت والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۱
- جدول (۴-۴۰)، توزیع فراوانی حمایت خانواده والدین پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۲
- جدول (۴-۴۱)، توزیع فراوانی حمایت خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۳
- جدول (۴-۴۲)، توزیع فراوانی سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۴
- جدول (۴-۴۳)، توزیع فراوانی حمایت اجتماعی پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۵
- جدول (۴-۴۴)، توزیع فراوانی میزان حمایت اجتماعی پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۷
- جدول (۴-۴۵)، توزیع فراوانی شاخصهای اعتماد بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۸
- جدول (۴-۴۶)، توزیع فراوانی اعتماد بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۷۹
- جدول (۴-۴۷)، توزیع فراوانی شاخصهای همکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۰
- جدول (۴-۴۸)، توزیع فراوانی شاخصهای همکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۱
- جدول (۴-۴۹)، توزیع فراوانی سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۲
- جدول (۴-۵۰)، توزیع فراوانی سرمایه اجتماعی خانواده پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۳
- جدول (۴-۵۱)، توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخصهای مربوط به بزهکاری ۸۳
- جدول (۴-۵۲)، توزیع پاسخگویان بر حسب شاخصهای مربوط به بزهکاری ۸۶
- جدول (۴-۵۳)، توزیع فراوانی بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۶
- جدول (۴-۵۴)، توزیع میزان بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۹
- جدول (۴-۵۵)، توزیع ابعاد بزهکاری پاسخگویان بر حسب جنسیت ۸۹
- جدول (۴-۵۶)، توزیع فراوانی بزهکاری پاسخگویان بر حسب پایگاه اقتصادی - اجتماعی ۹۰
- جدول (۴-۵۷)، توزیع فراوانی بزهکاری بر حسب نوع دبیرستان پاسخگویان ۹۱
- جدول (۴-۵۸)، توزیع فراوانی بزهکاری بر حسب رشته تحصیلی پاسخگویان ۹۱
- جدول (۴-۵۹)، توزیع فراوانی بزهکاری و سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان ۹۱
- جدول (۴-۶۰)، توزیع فراوانی بزهکاری و سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان ۹۲

- جدول (۴-۶۱): توزیع فراوانی بزهکاری و سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان ۹۴
- جدول (۴-۶۲): توزیع فراوانی بزهکاری و سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان ۹۵
- جدول (۴-۶۳): توزیع فراوانی بزهکاری و سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده بر حسب جنسیت پاسخگویان ۹۶
- جدول (۴-۶۴): ماتریس ضرایب همبستگی ابعاد متغیر سرمایه اجتماعی خانواده و متغیر وابسته (بزهکاری) ۹۷
- جدول (۴-۶۵): ماتریس ضرایب همبستگی ابعاد متغیر وابسته (بزهکاری) ۹۷
- جدول (۴-۶۶): ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده و ابعاد متغیر وابسته (بزهکاری) ۹۸
- جدول (۴-۶۷): ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه ساختاری بیرون خانواده و ابعاد متغیر وابسته (بزهکاری) ۹۸
- جدول (۴-۶۸): ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده و ابعاد متغیر وابسته (بزهکاری) ۹۹
- جدول (۴-۶۹): ماتریس ضرایب همبستگی مؤلفه های سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده و ابعاد وابسته (بزهکاری) ۹۹
- جدول شماره (۴-۷۰): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب جنسیت ۱۰۰
- جدول شماره (۴-۷۱): آزمون تفاوت میانگین ابعاد بزهکاران بر حسب جنسیت ۱۰۱
- جدول شماره (۴-۷۲): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب نوع دبیرستان ۱۰۲
- جدول شماره (۴-۷۳): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب وضعیت حیات پدر ۱۰۲
- جدول شماره (۴-۷۴): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب وضعیت حیات مادر ۱۰۳
- جدول شماره (۴-۷۵): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب پایگاه اقتصادی-اجتماعی ۱۰۳
- جدول شماره (۴-۷۶): آزمون تفاوت میانگین سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت ۱۰۴
- جدول شماره (۴-۷۷): آزمون تفاوت میانگین ابعاد سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب جنسیت ۱۰۵
- جدول شماره (۴-۷۸): آزمون تفاوت میانگین سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب نوع دبیرستان ۱۰۶
- جدول شماره (۴-۷۹): آزمون تفاوت میانگین ابعاد سرمایه اجتماعی خانواده بر حسب محل سکونت ۱۰۷
- جدول شماره (۴-۸۰): آزمون تفاوت میانگین بزهکاری بر حسب پایگاه اقتصادی-اجتماعی ۱۰۸
- جدول (۴-۸۱): خلاصه مدل رگرسیون چندمتغیره برای تبیین بزهکاری ۱۰۹
- جدول (۴-۸۲): ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بزهکاری ۱۰۹
- جدول شماره (۴-۸۳): خلاصه مدل رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بزهکاری (بامؤلفه های سرمایه اجتماعی) ۱۱۰

- جدول شماره (۴-۸۴)؛ ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بزهکاری ۱۱۰
- جدول (۴-۸۵)؛ خلاصه مدل های رگرسیون چندمتغیره برای تبیین کننده بعدسرت و تقلب ۱۱۱
- جدول (۴-۸۶)؛ ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بعدسرت و تقلب ۱۱۱
- جدول (۴-۸۷)؛ خلاصه مدل های رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بعدکجروی فرهنگی ۱۱۲
- جدول (۴-۸۸)؛ ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بعدکجروی فرهنگی ۱۱۲
- جدول (۴-۸۹)؛ خلاصه مدل رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بعدخشونت ۱۱۳
- جدول (۴-۹۰)؛ ضرایب ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بعدخشونت ۱۱۳
- جدول (۴-۹۱)؛ خلاصه مدل رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بعد وندالیسم ۱۱۴
- جدول (۴-۹۲)؛ ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده بعدوندالیسم ۱۱۴
- جدول (۴-۹۳)؛ خلاصه مدل های رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بزهکاری پسران ۱۱۵
- جدول (۴-۹۴)؛ ضرایب تأثیرمدل تبیین کننده متغیره بزهکاری پسران ۱۱۵
- جدول (۴-۹۵)؛ خلاصه مدل رگرسیون چندمتغیره تبیین کننده بزهکاری دختران ۱۱۶
- جدول (۴-۹۶)؛ ضریب تأثیرمدل تبیین کننده متغیره بزهکاری دختران ۱۱۶
- جدول (۴-۹۷)؛ خلاصه مدل رگرسیون بزهکاری پسران (باورودمؤلفه های سرمایه اجتماعی خانواده) ۱۱۷
- جدول (۴-۹۸)؛ ضریب تأثیرمدل تبیین کننده متغیره بزهکاری پسران ۱۱۷
- جدول (۴-۹۹)؛ خلاصه مدل رگرسیون بزهکاری دختران (باورودمؤلفه های سرمایه اجتماعی خانواده) ۱۱۸
- جدول (۴-۱۰۰)؛ ضریب تأثیرمدل تبیین کننده متغیره بزهکاری دختران ۱۱۸

رابطه سرمایه اجتماعی خانواده با بزهکاری نوجوانان در شهر رشت

(مدرک کریمی)

هدف از این تحقیق بررسی ارتباط بین سرمایه اجتماعی خانواده و بزهکاری در بین نوجوانان میباشد. با این فرض اساسی که ارتباط معناداری بین سرمایه اجتماعی خانواده و بزهکاری در همه ابعاد آن وجود دارد. چهارچوب نظری که بدین منظور استفاده شده است نظریه پیوند اجتماعی هیرشی میباشد. ویژگی جامعه شناسانه نظریه کلمن دفاع از نقش سرمایه اجتماعی به عنوان یک منبع در فرآیند جامعه پذیری میباشد او در اثبات این مساله که سرمایه اجتماعی در خانواده میتواند در شبکه های اجتماعی بوجود آید نقش موثری داشته است، همچنین نظریه پیوند اجتماعی هیرشی با این استدلال که کجرفتاری زمانی اتفاق میافتد که پیوند میان فرد و جامعه ضعیف شده یا گسسته شود، در این رابطه نقش مهمی داشته اند. این تحقیق به شکل پیمایشی و در بین نوجوانان در شهر رشت صورت گرفته است. جامعه آماری این تحقیق کلیه دانش آموزان دولتی و غیر انتفاعی شهر رشت بوده است. شیوه نمونه گیری در این تحقیق چند مرحله ای طبقه ای غیر متناسب تصادفی میباشد. داده های این تحقیق با استفاده از نرم افزار spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. به طور کلی یافته های این تحقیق دال بر نقشی است که سرمایه اجتماعی در خانواده میتواند در بزهکاری داشته باشد که این میزان ارتباط در بین دانش آموزان سال سوم دبیرستان در حد متوسطی بوده است.

کلید واژه: بزهکاری، سرمایه اجتماعی، نوجوان، خانواده

Abstract

The Relationship of Social Capital and Teenagers Delinquency in the City of Rasht Modrek Karimy

The main purpose of this research is examining the relationship between family social capital and teenager's delinquency . With this basic assumption that there is a meaningful relationship between social capital and delinquency . The theory framework that is used in this research is Colman's family social capital , besides , Hirsche social control theory is used . Sociological characteristic of Colman's theory defends the role of social capital as a source in socialization , he has had a great role in supporting this idea that social capital in the family can be produced in social connecting theory with this conclusion that misbehavior is done when there is no connection between individual and society or their connection becomes weak . This research has been done as a survey in Rasht among high school teenagers in third grade . Statistical population of this survey has been all the third grade high school students in Rasht both in state and private schools . Method of sampling in this research is Random Inconvenient Stratified Multistage , the data of this research has been analyzed by SPSS software . Consequently the results showed that family social capital has a great impact upon increasing or decreasing delinquency , and also the results of this survey showed that family social capital of these students is in an average level .

Key words : Social capital, Delinquency, Family, Teenagers

۱-۱ مقدمه:

بیشتر مسایل اجتماعی برآمده از روابط اجتماعی هستند. روابط اجتماعی و ارزشهای معنوی در قرن بیستم مواجه با تحولات و دگرگونیهای زیادی بوده است، که خود این دگرگونیها نابسامانی و ضایعات انسانی فراوانی را به بار آورده که از آن جمله، از هم گسیختگی روابط اجتماعی بوده که یکی از مظاهر آن را همان بزهکاری نوجوانان باید دانست.

تحقیق حاضر به رابطه بین سرمایه اجتماعی خانواده و بزهکاری پرداخته است، که در قالب پنج فصل مجزا ارائه شده است. در فصل اول به بیان مسئله پرداخته و در ادامه به اهمیت و ضرورت تحقیق و همچنین اهداف و سئوالات تحقیق پرداخته ایم. در فصل مرور ادبیات به مفهوم سرمایه اجتماعی و تقسیم بندی های آن پرداخته شده است و سپس نظریات تبیین کننده رفتار اجتماعی در قالب نهاد خانواده ذکر گردیده است. در ادامه به چارچوب نظری استفاده شده در این تحقیق پرداخته ایم، که از نظریه های سرمایه اجتماعی کلمن و پیوند اجتماعی هیرشی استفاده کرده ایم، سپس فرضیات مرتبط با چارچوب نظری استخراج گردیده است. در فصل روش شناسی به تعریف نظری و عملیاتی مفاهیم، توضیح جامعه و نمونه آماری، شیوه نمونه گیری، اعتبار و روایی ابزار تحقیق اشاره کرده ایم. در فصل مرتبط با تجزیه و تحلیل داده ها، داده های گردآوری شده را در دو بخش اصلی یعنی توصیف استنباط آماری داده ها آورده ایم. توصیف متغیرهای زمینه ای تحقیق، همچنین متغیرهای مستقل سرمایه اجتماعی خانواده، و ابعاد آن (سرمایه اجتماعی ساختاری درون خانواده، سرمایه اجتماعی ساختاری بیرون خانواده، سرمایه اجتماعی شناختی درون خانواده، سرمایه اجتماعی شناختی بیرون خانواده) و متغیر وابسته (بزهکاری) و ابعاد آن (سرقت و تقلب، کجروی فرهنگی، خشونت و وندالیسم) انجام گرفته است. در ادامه آزمون معناداری بر حسب متغیرهای زمینه ای و آزمون های روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته و تحلیل رگرسیونی متغیرها صورت گرفته است. در فصل پنجم با عنوان جمع بندی و نتیجه گیری به مهمترین یافته های تحقیق و وضعیت فرضیات تحقیق اشاره دارد.

۱-۲- بیان مسئله:

نوجوانی مرحله انتقالی از علایق و آسیب های دوران کودکی به حقوق و وظایف بزرگسالی است. نوجوان قبل از آنکه فرصت داشته باشد از این مرحله انتقالی عبور کند اغلب با مسائل گوناگونی در زمینه های اجتماعی، آموزشی بهداشتی، برخورد می نماید که یکی از مهمترین آنها بزهکاری می باشد. مفهوم بزهکاری به اعمالی اطلاق می گردد که منع قانونی دارد و نوجوان تصور می کند کشف آنها به اعمال مجازات از سوی کارگزاران جامعه بزرگتر منجر می شود.

خانواده به معنی کوچکترین واحد اجتماعی اساس تشکیل جامعه و حفظ روابط انسانی را بر عهده دارد. پیوندهای درون خانواده ها مکانهایی برای شکل گیری الگوهای رفتاری نوجوانان است که آنان را در بسیاری از تصمیمات رفتاری و روابط اجتماعی راهنمایی می کند.

محققین در پژوهشهایشان درباره ی روابط درون خانواده به این نتیجه رسیدند که متغیرهای خانوادگی نظیر روابط فرزند - والدین، تقید های خانوادگی، انضباط، سرپرستی و پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده با بزهکاری نوجوانان ارتباط معناداری دارد. هیرشی^۱ در آزمون نظریه کنترل اجتماعی دریافت که افزایش تقید نوجوانان به والدین و گذراندن بیشتر اوقات فرزندان با خانواده گرایش نوجوانان به بزهکاری را کاهش می دهد. ساترلند^۲ بزهکاری نوجوانان را در اثر خطای خانواده های دانسته است که قادر به یاد دادن ارزش ها هنجارها نبوده اند (روزبھانی، ۱۳۷۸ : ۹۸). مک نیل^۳ به این نتیجه رسید که ویژگی های کاربردی خانواده که بر رفتار نوجوانان تاثیر می گذارد، شامل مشارکت والدین در سازمان های اجتماعی، مانند انجمن اولیا و مربیان و آگاهی والدین از دوستان نوجوانان و والدینشان است. همچنین پارسنز^۴ نیز روابط فرزند با والدین را به عنوان منبعی برای طغیان در دوره ی نوجوانی ذکر نموده است. به عبارتی بزهکاری نوجوانان به عنوان یک پدیده ی اجتماعی، معلول تعامل های ناسازگار بین اعضا خانواده می باشد. (راهب، ۱۳۸۱ : ۴)

^۱. Hirschi

^۲. Sutherland

^۳. McNeal

^۴. Parsons